

CSEMKÉSZET A FIATALSÁGBAN

A MAI MAGYAR FIATALSÁGRÓL sok szó esik és többnyire valamilyen probléma kapcsán. A nehezebbé vált érvényesülés az a külső kerete amelyben erről a fiatalságról szabadon beszélnek mint egyjellegű és egyigyekvésű részéről a mai magyar társadalomnak. A fiatalság ma többnyire csak a problémái kapcsán kerül a köztudatba és a háborúutáni idők viszonyai elérték azt, hogy a háborúutáni idők fiataljai a „társadalom mostohagyermekai“, akikről gondoskodni kell. Mintha ennek a fiatalságnak a gyermekkorá belenyúlt volna első férfiéveibe. Pedig nem azért nem tudnak saját lábukon megállani, mert nem elég erősek, hanem — mert sok tekintetben hiányzik az a talaj, ami az övék és amin megállhatnak.

Egységes fiatalságról ma nálunk nem lehet beszélni. A közös anyagi kilátástalanság nem volt elég arra, hogy a magyar fiatalságot egy közösségbe hozza össze. A meglevő bizonytalanság nem volt elég ahhoz, hogy közös szellemi vagy politikai tartalmat adjon a fiatalság igyekvéseinek. Ifjúsági egyesületeink kevesebb tartalmat adnak jeliszavaik mögé, mint a Burschenschaftok és talán ez nem engedi őket túl azon a szakmán, azon az egyetemi fakultáson, amelynek keretében dolgoznak. Az álláspontok és vélemények kialakítása sok régi és néhány új keretben megindult ugyan, de kiforrásig még nem jutott el és a fiatalság útjának az irányát csak megközelítő valószínűséggel lehet fölrajzolni.

Hogy a fiatalságnak ma „iránya“ vagy „világnézete“ nincsen, vagy legalább is még nem fejeződött ki, az kétségtelen. Azok a csoportok, amelyek már eddig kifejezést adtak a hangjuknak, vagy régi, már meglevő keretekbe akarják berajzolni a maguk képe mását, vagy új véleményeket keresnek. A katolicizmus megtalálta a maga fiatalságát, — vagy a fiatalság egy része találta meg a neki megfelelő katolicizmust — egy fiatal lap pedig arra a vádra, hogy nincs világnézete, azzal válaszolt: „az a világnézetünk, hogy keressük a világnézetünket...“

A mai fiatalság képe ma nagyon sokféle arcot mutat. Ezt lehet erőtlenségnek, de lehet lelkiismeretes keresésnek és becsületos meg nem alkuvásnak is hinni. Győzni és a maga képét rajzolni a jövő magyar társadalmára az fogja, amelyiknek a kereteiből már ma a legjobban ígérkezik a folytatás. Ezt a szellemi lényegot keresni, ennek melléje állni, nagyobb kötelesség a fiatalsággal szeméől, mint csak az álláshalmazások ellen. — úgyis haszontalanul — mennydörögni.

A HÁBORÚUTANI VILÁG és a háborúutáni ember létezése és apáitól való különböző volta talán sehol sem ment olyan kevéssé át a köztudatba, mint nálunk. Ahol még sokkal a huszas évek után is erős viták folytak Ady Endre körül háborúelőtti akadémikusok és szintén háborúelőtti Ady-követők között. Anélkül, hogy valaki is észrevette volna sokszor, hogy a vita már nem irodalompolitikai, hanem irodalomtörténeti. Viszont Olaszországban már a háborúelőtti világhoz tartozó írók (Borgese) mondanak ítéletet arról, hogy a magukfajta ember nem illik be az új idők új harcaiba.

Nálunk az életkorok értelmezése kissé groteszk és nagyon udvarias. Sokszor negyvenéves írók szerepelnek a „fiatal író” jogcímép és a fiatalságról szólván, sokan nem tudják: a negyvenes háborúelőtti, a harmincas háborús, vagy a húszegynéhány éves háborúutáni fiatalságról hallanak-e. Pedig e három hozzávetőleges osztályozási csoport közül csak az jöhet számba, amelyik a háborúutáni életbe nőtt bele és amelyik a maga fiatalságát még nem futotta ki. Ezért „fiatalok” alatt a „legfiatalabbakat” szeretném érteni.

Abból a fiatalságból, amelytől mint fiatalságtól lehet várni valamit, ez a két idősebb korosztály kiesik. A fiatalságuk már kihasznált energia és eddigi tetteik eddigi eredményeiből nem sokat lehet várni a következőkre. Egyrészüknék a háború csak epizód volt, életük egy nehezebb része, csak rész és nem választóvonal. Másrészüknék a háború determináló, hitet elfeledtető súlyos élmény volt és ennek az élménynek az árnyékában már nem tudják megtalálni azt a hitet eszmében vagy irányban, ami nélkül a fiatalság életkor—fiatal gondolkodás nélkül. A háborúutáni világot a háborús látással ismerni annyi, mint félreismerni, a háborús éveket kétszeresen szokás számítani és aki a háborúba fiatalon ment, már nem jöhetett haza fiatalon.

Kós Károly az Erdélyi Helikonban mondta ki az öregebb véleményét erről az öreg fiatalságról:

„Hiszen a mai harmincévesek ezelőtt tíz évvel húszévesek voltak. Szemük nyitva, agyuk friss, szívük forró — és tíz esztendő múltán nem tud hivatkozni ez a korosztály semmire, ami pozitívum, produkció, teremtés, eredmény... Úgylehet a mai harmincévesekből hiányzik valami. Az a bátorság, mely a holnapi kenyeret, lakást és tiszta ruhát gondolkodás nélkül veti oda az ideálokért.

Kemény és ijesztő lenne ez a megállapítása Kós Károlynak, ha nem találná meg a hitet a fiatalabbakban, akik most kezdik a munkás fiatalságukat: a húszévesekben; ezekről így ír:

„Vannak és jönnek. Frissek, újak, önzők és forradalmárok. Fiatalok. Olyan fiatalok, hogy már nehezen értjük a nyelvüket is. Amit akarnak: jó vagy rossz, helyes vagy helytelen, nem tudjuk megítélni. Erezzük, hogy nemsokára elfoglalják a mi helyünket: nem fognak kegyelmezni nekünk. De nem fognak kegyelmezni senkinek, aki korban előttük jár. Es ez így van rendjén.

Már itt is vannak, bejelentik magukat az ifjúság örökjogán, mely ellen nincs és nem is lehet appelláta.“

Ez a legfiatalabb fiatalság az, amelyik hitem szerint még leginkább számot tarthat az „ifjúság örökjogára“. Hogy miképpen fog

élni vele, azt ma még csak sejteni lehet, megrajzolni nem. Tényekre, kivívott eredményekre ezen a téren ma még kevéssé lehet hivatkozni, hiszen nagyon fiatal fiatalságról van szó. De talán lehet már látni ennek a fiatalságnak a lelki fölépítését, azokat a nevelési alapokat, amelyekre ez a fiatalság a tetteit építeni fogja. A fiatalság lelki struktúrájának alaprajzát már láthatjuk és az épület eljövendő körvonalaira is lehet már következtetni az építők ízléséből.

Ennek a húsz-húszegynéhány esztendőös generációnak tekintélyes része fiúcserkészetben nőtt és öregcserkészetben keresztül cserkész-férfivé érik. A „cserkészférfi“ szó helyett szereti a „fiatal-magyar“ szót használni magára és ebben a tágabb körű és súlyosabb felelősségű szóban már körülbelül útjának irányából is mutat valamit. Azt, hogy igyekvései a cserkészet talaján nőttek, de a magyarság egyetemébe torkolnak.

MOST A GÖDÖLLŐI JAMBOREE megint nagy propagandát fog jelenteni a cserkészet számára. Újságok és látogatóközönség fog hírt venni arról, hogy 36.000 magyar fiú nevelődik egészséges iskolán kívüli nevelésben. Hogy a cserkészeszme az ország minden pontján, sőt a világ minden pontján hat egy egészségesebb fiatalság megteremtésének munkájában.

A cserkészet belső munkájának pedagógiai hasznát nagyon sokban mutatni fogja a jamboree. Non kell sok szót vesztegetni annak magyarázatára: mit jelent, hogy a tizenhároméves fiú a maga sátor-táborában már ideális együttműködést és kollektív szellemet tanult, sőt a maga primitív államépítésében mérhetetlenül hasznos tapasztalatokat szerzett a közért való dolgozásról. Sokszor már tizenöt-tizenhat esztendőös korában versenyre vitte külföldre a magyar- és magyar cserkész-szellemet. Olyan eredménnyel, hogy a nyolcmillió Magyarországon harmincegynéhányezres cserkészetének jutott a jamboree megrendezésének a munkája. Hogy mit jelent a férfi számára az, hogy fiú, sőt kisfiú korában külföldön tanulta a maga magyarságának értékét és felelősségét, azt az öregcserkészet, mint társadalmi tényező, a fiatal magyarság, mint új magyar fiatalság fogja majd megmutatni.

A jamboree megrendezésének imponáló munkája, a magyar cserkészetnek ez a „nobile officiuma“ kiáltóan fog rámutatni a cserkészet értékeire. Viszont ugyanakkor, amikor a jamboree közönséget, hírt és elismerést szerez a fiúcserkészetnek, szólni kell arról, hogy a cserkészetnek a jamboree nem eredménye, csak eszköze, mondhatnám „tanuló iskolája“. A cserkészet eredménye az, amit a fiúnak adott nevelés a férfiben tulajdonsággá, hitté és tetterővé érlel. A cserkészet célja és eredménye: a férfi, a fiatal magyar.

A jamboree pedig a maga hatalmas önmagát propagáló erejével egy önkénytelen téves véleményre adhat alkalmat. Arra, hogy ez a „produkció“ a lényeg a cserkészetben és a cserkészetnek tisztán gyerekekkel, neveléssel van dolga, hiszen a jamboreen mint nevelési mozgalom mutatja magát jelentékenynek. Pedig a jamboreen nem a bemutatás a legfontosabb, hanem maga a „fiú“. A cserkészetből pedig a társadalomnak nem maga a cserkészet legfontosabb, hanem a cser-

készet eredménye: az újfajta ember, a frisslátású „emberebb ember és magyarabb magyar“ fiatalember.

Ezekből a fiatalokból álló fiatalságot gyűjti egybe a magyar öregcserkészet, a fiatalmagyar mozgalom. Ennek a fiatalságnak az állásfoglalásait, a magyarság egészében való elhelyezkedését foglalja magában az Öregcserkészet egy fontos programrész: a fiatal magyarság „társadalmi missziója“.

Az ÖREGCSERKÉSZET PROGRAMIJÁBAN ez a társadalmi misszió a magyar társadalom felé irányuló állásfoglalásokat foglalja össze. A közös nevelési alapra közös véleményeket épít és ezen a ponton hatásosabb egyesülés az öregcserkészet, mint a többnyire általános nacionalista jelszavak alá tömörülő ifjúsági egyesületek. Eddigi célkitűzései és részleteredményei egy új embertípus: a háborúutáni ember és egy új és fiatal magyarság kialakulását ígérik.

A társadalmi misszióknak, mint programúknak, két kikristályosító szerve van. Az egyik folyóirat: a „Fiatal Magyarság“, a másik: a Fiatal Magyarság Szeminárium. A kettő egymással szoros kapcsolatban működik. A folyóirat a cserkészetben nőtt fiatalember szemével figyel a világ mozgató eszméire és eseményeire. A Fiatal Magyarság Politikai Szeminárium foglalkozik mindazzal, ami ma komoly politika, szociológia és közgazdaság. Számonveszi a ma súlyos eszmei jelenségeit, de nem foglalkozik a napipolitika jelentéktelenségeivel. Politikát lát, de nem „politizál“:

„Mindenki előtt tisztázni kell egy nagyon is alapvető fogalmat. Politizálás és politika nem ugyanazt jelenti. Politizálás: beavatkozás a mindennapi politikai élet sokszor személyes és személyeskedő kis ügyeibe, a kormány szidása a második korszak után, vagy akár a német diákok verekedése az egyetem kertjében. A politika viszont: világnézet, helyállás, jövőbenzés. Amit a hordó tetejéről hirdetnek, az nem politika. Az embernek saját magával kell először megküzdenie, míg kimondhatja: ez az én politikám.“ (0>Fiatal Magyarság“, Politizálás és politika.)

Ez a rövid szemelvény arra akar rámutatni, mit ért a fiatalságnak ez a része a maga politikája alatt. Számonveszi és megrostálja a ma értékesnek kikiáltott eszméket, számonveszi magát is, hogy olyan állásfoglalásokat szűrhesse le, amelyek belőle nőnek ki, amelyek az ő generációjának megfelelnek.

Ez az öregcserkész irányzat a cserkészetből indul ki és a magyarság fiatal lényegének megismerésében éri célját. A cserkészetből megtartja a cserkészet módszereit: az önkéntes munkavállalást, a viták hangjának „testvéri“ tónusát, de témái már a magyarság egyetemét érdeklő problémák. Munkása és rezonáló tömege ennek az állásfoglalás kialakításának az az öt-hatezer háború után felnőtt fiatalember, akik a cserkészetben kapott nevelési pluszokat már mint egyetemi hallgatók, vagy munkásif jak, mint férfiak hivatottak értékesíteni a magyar közéletben.

Álláspontokról, véleményekről beszéltem, de világnézeti szempontokról is szólhattam volna. Ezeknek a szempontoknak az első

összefoglaló megszólaltatója, a cserkészeten nevelkedett fiatalság világnézetének kialakulásában az első állomás: a „Fiatalság” első füzet.

Ez a füzet „eszmék és elszánások” alcímmel a cserkészetet elindító vezetők tollából mutatja azt, hogy miképpen látják ezek az általuk nevelt fiatalság jövőjének útját a magyar társadalomban. Fiatalságról, pozitív magyarságról, egyetemes magyarságról, mélyebb magyarságról, cselekvő magyarságról beszél. A fiatalsághoz szól:

„Elsősorban a cserkészekhez és volt cserkészekhez. Magyarországon hozzávetőleges számítás szerint vagy 35.000 fiatal férfi van, aki keresztülment a cserkészeti életformáló iskoláján; ezek egy része ma is cserkés (vezető, öregcserkés), másik, nagy része kinőtt a cserkészetből. De a két csoport nagyrésze egy abban a vérré-vált beállásban, amelyet a komolyan vett cserkészélet második természetévé nevel minden becsületes cserkészből: elveket vall, eszményeket ismer, és akar gyakorlatilag, cselekvő módon harcolni értük. Már most ez a gyakorlati eszményszolgálat — az emberebb ember, magyarabb magyar cserkész-programja — részletekben a gyakorlati pedagógiával ki van dolgozva serdülők számára a cserkészletben: könnyű megvalósítani a cserkészletben. De a felnőtt ember elé odaállnak a nagy emberi és nemzeti problémák és sürgetik a megoldást, amely még nincs megfogalmazva: ennek a generációnak kell megoldania őket.

Mint hogy azonban az elveink nem kizárólag a cserkészek elvei, hanem a magyarság legmélyebb, leghűségesebb tradíciójából valók, a problémák pedig, amelyeket megoldani hivatva vannak, az egész mai magyarság problémái, az a remény biztat bennünket, hogy talán a szorosabban vett cserkészmultú fiatalságon, de talán általában a fiatalságon túl is fognak akadni, akik szívesen veszik a szavunkat.” („Fiatalság”, első füzet.)

A fiatal magyarságnak ez az első megnyilatkozása szerényen lép fel, nem tart számot „eredetiségre”, nem képzelet magát „politikai világmegváltásnak”. „Csak a szintézis a miénk” mondja, a tanult és igaznak elhitt eszmék egybefoglalása. A tanulás módja és a tanítások felhasználása. Nem felvillanó jelszót akar adni, hanem az értékes magyar eszmék eredőjét.

Hitet tesz a „pozitív magyarság” mellett és a negatív programmekát valló szavaló messiásvárás ellen:

„Gyönyörű gondolat hinni az isteni örök igazságban, de nagyon kérdéses, hogy hozzátartozik-e az isteni igazsághoz, hogy öltünkbe hullajtsa, amiért magunk a kezünket se nyújtjuk.” („Fiatalság”, első füzet.)

A mai életet mozgó eszmék itt még csak körvonalaikban szerepelnek. Kezdeti állásfoglalásokat ad ez az első füzet azokról a felfogásokról, melyeknek jegyében és sokszor eltúlzásában a politika világnézetét képzelet magát:

„Nektünk cserkészeknek mindig érthetetlen lesz a nemzeti és nemzetközi gondolat szembeállítás. A mi felfogásunk kizárja azt a mesterséges ellentétet, melyet felületesen elmek a nacionalizmus és internacionalizmus között felállítanak. Az emberiség fogalma: fogalom. Elvonás. Ami konkrétan adva van: az egyén, a család, a faj, a nemzet. Az emberiséget csak ezen keresztül szolgálhatom és legjobban akkor szolgálom, ha minél tökéletesebb egyént, minél különbséget, minél értékesebb népfajt állítok a nagy, közös emberi célok szolgálatába.” („Fiatalság”, első füzet.)

Az a világlátás, amely ezekben a sorokban és állásfoglalásokban megnyilatkozik, nem fordul el kritika nélkül olyan irányoktól sem, amelyekről a mai magyar társadalom Öregebb része sokszor kritika nélkül és csak érzelmi alapon, egyszerűen iszonyodik: „Amilyen kétségtelen, hogy a szocializmus társadalmi diagnózisa — tehát kritikai része — nagyrészen helyes, éppen olyan kétségtelen, hogy az orvosság, amelyet ajánl (forradalom, kommunizmus), rosszabb a betegségnél“. Ez az objektív szemlélet jellemzi talán leginkább azokat az állásfoglalásokat, amelyek a fiatalmagyar mozgalom során kialakulnak. Az a megfontolás, hogy biztosabb és komolyabb az értékelés, a méltányolás alapján való elítélés, mint az egyszerűbb és felelőtlenebb előítélet.

Ez a kissé rapszódikus mód» ahogy az öregcserkészetnek, a fiatal magyarságnak a véleményeit erről-arról bemutatom, nem tart számot a teljességre, arra, hogy az öregcserkészetből kikerekedő világlátást a maga egészében megmutassa. Nem annyira az ítéleteket magukat, hanem az ítélkezés módját akarom bemutatni, a véleményalkotás módszerét, nem a fiatal magyarság véleményének dogmatikus katekizmusát (ami nincs is), hanem azt a közös véleményalkotási alapot és módszert, amelyekkel ezek az állásfoglalások létrejönnek és létre fognak jönni.

A MAI MAGYAR PROBLÉMÁKBAN való részletesebb tájékozódást és az ezekről való részletesebb állásfoglalásokat a Fialat Magyarság folyóirat munkálta és fejt ki. A „magyar cserkészfiúk folyóirata“ harmadik évfolyamát futja és 1931 márciusától 25. száma jelent meg, köztük egy három idegen nyelven, a Kanderstegi öregcserkészkonferencia alkalmából. Ennek a számnak külön nevezetessége, hogy százával kértek belőle Amerikába, Angliába és egyébüvé, ahol az öregcserkészmozgalom még sokkal kevesebb táren mozog, mint nálunk.

A Fialat Magyarság nem az öregcserkész szaklapja, hanem az öregcserkész hangja. Nézete, intellektuális munkája, véleménye. Három évfolyamával talán egyedül áll a ma gombaszerűen szaporodó fiatal lapok tiszavirágéletű szereplései között. Mint erős bizonyítéka annak, hogy csak a közös nevelési alap, közös véleményalkotás lehetősége ad olyan hátteret, amely egy ilyen világnézeti síkon működő lapot életképessé tesz.

Ha valahol fiatal lapról esik szó, az első asszociált gondolat mindig az apák-fiúk probléma, a fiatalságprobléma körül forog. A Fialat Magyarság állásfoglalása ezen a ponton nem negatív ócsárlása minden öregebbnek; tisztán látja, hogy a mai fiatalságnak nem hibája, hanem kötelessége, hogy más legyen, mint apái, vagy akár a bátyái is:

„Ha a fiatal magyarság lenne a maga egészében a magyar fiatalság, ha ő adná a maga teljességében mindazt, ami folytatás és kiegészítés, akkor nem kellene félni attól, hogy a háborúutáni nemzedék kommunizmusban, vagy egy gyerekes, túlzó nacionalizmus háborúelőtti pózaiban köt ki. És ezen a ponton, ennek az ideális generációs utópiának kiteljesedéséből végetérme az apák és fiúk problémája is, mint probléma, mint bénító ellentét. Mert az apák bizalmatlanságát és félelmét, azért mert a fiaik másak, mint ők, az érettebb ítéletű öre-

gebbekben fölváltaná az apák bizalma. Amely éppen azért kellene, hogy meglegyen, mert a fiúk mások/. („Fiatalság”, Háborúutáni ember.)

A fiatalság a maga elhelyezkedésének problémáját is sok tekintetben másképpen látja, mint a társadalom vele láttatni szereti. Azok, akik valamely kényszervíványt, „tisztai ággal és legénységi koszttal” eredményként üdvözölnek, nagyon félreértik a háborúutáni fiatalság ambícióit, mely sok emberében a biztos megélhetésnél is jobban kívánja azt, hogy a maga energiáit és képességeit a maga terepén fejthesse ki tökéletesen. Ebben nem az öregek kezdeményezését, nem is annyira a segítségét, mint inkább a megértését várja:

„Egy folyóirat első számában öt-hat cikk foglalkozik a fiatalság problémájával. Általában manapság mindenütt probléma lettünk. Nem akarjuk profán szóval mondani: divat lettünk. Gondolom így volt divat becézgetni a háború első évében (és csak az elsőben) a rokkantakat és sebesülteket. Bármennyire is tiszteletreméltóak az efajta felülről jövő kezdeményezések, mégis valahogy olyanok nekünk, mint a fölülről építeni kezdett ház. A fiatalságproblémának magában a fiatalságban kell megoldódnia. Nem kezdeményező, hanem legfeljebb pártfogó öregekkel.” („Fiatalság”, Kirakat.)

Természetesen távol van ettől a fiatalságtól az öreg mentalitásnak táblabírós és kúriás fogalmazása. Az az elképzelés, mely a parlamenti eseményekből a folyosói adomázásokat tartja fontosnak és sokszor egész jóindulatúan elhiszi, hogy a szentimentális, cigányzenén nőtt műdalköltészet adja a magyar zenét, vagy éppen a magyar lelket. Az urambátyámos magyar világ nagyon szép emlék lehet egyeseknek, de a „régijó időköt” nem lehet 1933-ba átplántálni még egyes tiszteletreméltó íróink szünni nem akaró tehetségével sem. Irodalmi téren az akadémikus, közéleti téren az emlékező táblabírós mentalitáshoz annyira semmi köze ennek a fiatalságnak, mint a történelmi materializmushoz, vagy az erősebb szabadságát megadó és mindenki szabadságát hirdető liberalizmushoz. A magyarság örök hibája, hogy mindig elkésve fogadta el a korszerű kultúrát és a háborúutáni fiatalságnak első kötelessége, hogy megtagadja azt a háborúelőtről, sőt néha még a 48-as vagy hatvanhetes frazeológiából átmentett stílust, mely semmiképpen nem lehet illő egy új és fiatal Magyarországhoz.

NAPJAINK SZOCIÁLIS ELLENTÉTEI belenevelték a mai fiatalság e részébe azt, ami nálunk még sajnós, eléggé ritka, a szociális felelősségérzetet. Ez a szociális tendencia nem a már lassan konvenciószerűvé váló szocialista mithológia és frazeológia sokszor légüres megnyilvánulásaiban keres kiutat. Hanem olyan programutokban, amelyek a városi fiatalságot falujárásra bírják. A „regölés”-ben az öregcserkész kikerül a falura és ott helyszínen ismeri meg a paraszt problémáit és nehézségeit. A faluművészet gyűjtésében és megismerésében, valódi népdalok tanulásában ellene mond annak az elképzelésnek, mely népszínművit tesz a népi helyébe. A magyar falulátásnak két már konvencionális módja (népszínművi és móriscsigmondi) nem elégíti ki, a maga szemével akarja látni a magyar falu, a földhöz kapcsolódó magyarság lelkét. A munkásosztályból nem a szervezettségét

látja meg egyedül, hanem maga is szervezi (az aktív öregcserkészek 45 százaléka munkás és iparos) és ítélete van a kapitalizmusról:

„Ép erkölcsi érzékű magyar ember nem azonosíthatja magát mindezenestül a kapitalizmussal és a kapitalista osztállyal. Ha még úgy meg is van győződve valaki — aminthogy a keresztény etika és a reális élet-szemlélet egyaránt meggyőzi róla — a tulajdon szentségéről és nélkülözhetetlen társadalomépítő jelentőségéről, mégis mindenki előtt világos, hogy a tulajdonnak járó tisztelet sem lehet korlátlan.“ G«Fiatal Magyarság“; első füzet.)

Mikor a fiatal magyar mozgalom a háborúutáni világ magyar politikai elhelyezkedéseit vizsgálja, konklúzióknak azt vonhatja le, hogy kell a mai magyar társadalommal, kell politikával is foglalkoznia:

„A forradalom után két új hit kezdett párhuzamosan fejlődni. Az egyik volt a keresztény politika, a másik az agrárdemokrácia. A keresztény politika hívói közül némelyek kereszténység alatt inkább antiszemitizmust értek, mások valami romantikus felpogány „turáni“ nacionalizmust vallottak. Gondolatviláguk nem tudott konkrét programmá sűrűsödni.

Az agrárdemokrácia — azért, hogy guvemementálissá váljék — túlságosan felhígította önmagát régi, rutinizott politikusokkal. A forrongó tömegmozgalmak korának gyermekbetegségeitől megundorodva a független, erős államhatalom érdekében lassan minden gyökérszálat elváltak, amely őket a tömegekhez kötötte. Ennek eredményeképpen kaptunk ugyan egy erős kormányt, de a társadalom beleesett a mai csüggedt, hiteden lethargiába.

Ha sokáig így marad a helyzet, megadhatjuk magunkat a forradalomnak, mert forradalmakat közigazgatási úton megakadályozni nem lehet! Esmével eszmét kell szembeállítani és nem csak rendőrt! G«Fiatal Magyarság“; Hit a politikában.)

A POLITIKAI TÁJÉKOZÓDÁSNAK ez a szükségessége vitte íá a fiatalmagyar mozgalom vezetőit arra, hogy a lap mellé még egy kikristályosodási fórumot teremtsenek a Fiatal Magyarság Politikai Szemináriumában. A szeminárium munkája is élesen mutatja ennek a fiatalságnak a lelki konstrukcióját:

„Az előadások témája, programra szerint először öt előadásban a mai helyzetet megelőző politika történetének áttekintése és értékelése volt. (Témák: Politikatörténet a kiegyezéstől a világháborúig, A világháború, Háborús felelősség? A forradalmak, A békeszerződések.)

Az ezek után következő hét előadás ma aktuális problémákkal, továbbá a ma meglévő politikai és közéleti keretekkel és azoknak a fiatal magyarság szempontjából való értékelésével foglalkozott. (Királykérdés, Olaszbarátság, Mai magyar Sajtó, Ifjúsági egyesületeink, Politikai pártjaink, Revízió, Választójog.)

Az előadásokat látogatta 86 öregcserkész. A csapatoknak átlag a fele képviselte magát (még tisztán iparoscapatok esetében is).

A kezdeti várakozásnak a Szeminárium első időszakában körülbelül megfelelt. Nem vártunk csodát tőle, hogy egy csapásra és meglehetősen korlátozott propagáló eszközök mellett az egész öregcserkészetet megszerzi rezonáló tömegének. A Szeminárium már természeténél fogva is csupán főiskolai hallgató öregcserkészekre számíthatott elsősorban, az iparos és munkás öregcserkészeknek bevonása a Szeminárium munkájába igen nagy nehézségekkel járt és csak részben sikerült. A Szeminárium első, pionír feladatát már eddig is teljesítette azzal, hogy a rendszeresen megjelentekben egy állandósult gárdát szerzett magának és az öregcserkészprogramm azon részének, mely feladatául tűzte ki, hogy a cserkészeten nevelkedett fiatalember állást foglaljon a társadalom életének kérdéseiben. „Fiatal Magyarság“ Szemináriumi Tudósítások.)

A CSERKÉSZET, mint sportszerű valami, vagy hozzáértőbbek esetében, mint nevelési téren működő tényező él csak társadalmunk képzeletében. Az elmondottakkal csak arra akartam rámutatni, hogy ennek a nevelési téren működő mozgalomnak van iránya és munkaköre a férfi számára is. „A cserkészlet a külföldnek — reménye egy tökéletesebb embertípusnak. A cserkészlet nekünk — záloga a magyar jövő férfítípusának.”

A cserkészletből nőtt fiatalságot az ő itt vázolt társadalmi és közéleti akciói maholnap talán jelentős tényezővé teszik nemcsak a nevelési, hanem a férfimunka terén is. A bemutatott részletekkel csak arra akartam utalni, hogy körülbelül milyen mentalitással fogja vállalni a cserkészleten nevelkedett egyén, mint a társadalom része a közösség sorsát és, ha számára tér nyílik, milyen irányban fog befolyásolni és irányítani. Hogy ez a befolyásolás és irányítás a cserkészlet nevelési elveinek megfelelő legyen akkor, mikor nevelési elvek már szükségképpen nem érvényesíthetők, azt akarja egyértelműen megteremteni az öregcserkészletnek az a része, amit „társadalmi misszió-nak”, fiatalmagyar mozgalomnak nevezünk:

„Nem tudunk hallgatni, mert retentő felelősséget érzünk, öt-tíz-húsz éve élünk az ifjúsággal, az ifjúságban, az ifjúságnak: vele, benne, neki akarunk élni, továbbra is, mert nem tehetünk mást: egy a szívünk az ő szívével. Ezek néznek ránk, várnak, kérdeznak: van-e jogunk hallgatni? Hívnak: nem tudunk nem mozdulni.

És nem tudunk hallgatni, mert látunk egy víziót: az egészséges, az erős, a nagystílú magyar vízióját. Mi bensőikben átéltük ezt a víziót és hiszünk benne és akarjuk. Csak ezt akarjuk. Lehet-e nem hirdetni azt, amiért élünk?” („Fiatalkor Magyarországon”, Sík Sándor: Kik ezek és mit akarnak?)

Természetesen egy cikk keretében nem bizonyíthattam részletesen, hová és mivé fejlődött eddig a „fiatalmagyar mozgalom” eszme és véleménykialakítási munkája. Csak fölvilágosító utalásokkal mutathattam, hogy körülbelül milyen irányban fog fejlődni. Hogy ennek a fiatalságnak hivatott egybefoglalója, az öregcserkészlet, többnyire kisebbjelentőségűnek látszik a cserkészlet mellett, az kissé a cserkészlet nagyobb tömegének, kissé előbbalapítottságának és kissé annak a következménye, hogy szemináriumi és folyóirati munkának mindig kisebb visszhangja, mint a jamboreek látványosságának.

Hogy ennek a fiatalságnak van hite önmagában és nincs meg benne bátyáinak bizonytalansága és talajtalansága, abban csaknem egyedül a cserkészletnek van pozitív része. Annak, hogy e fiatalok közül sok tizenötéves korában már a magyarság képviselőjének felelősségét érezhette magában Angliában vagy Dániában. Hogy az ilyen fiatalon vállalt felelősség micsoda hitté és bizalomná nő a férfiben, azt rövid két sor idézésével illusztrálhatom. Ennek a fiatalságnak egyik hangadója: Bethlen Iván írta, a lengyelországi jamboreen, a Keleti-tenger mellől: „és, ha nem ad csodát a tenger, alkotunk majd magunk!”